

kteřé připomínají spíše větší komorové hroby předcházející kulturu se šňurovou keramikou (obr. 11). V dochované výbavě pohřbů dominuje keramika, zpravidla v počtu dvou až čtyř nádob, které nepochybně souvisejí s ukládáním potravinových milodárů, což nakonec přímo potvrzují i zvířecí kosti identifikované zpravidla na plochých „talířovitých“ miskách. Jiné předměty jsou zastoupeny jen velmi sporadicky (štípaná kamenná industrie, několik kostěných šidel nebo vzácně i zbytky drobných drátěných ozdob z mědi). Odkrytá část pohřebiště je výrazně poznamenána běžně se vyskytujícím fenoménem druhotného otevírání hrobů, kdy některá těla byla téměř v úplnosti exhumována, jiná byla cíleně zasažena do oblasti hrudníku a hlavy. Tyto aktivity, ke kterým v některých případech zjevně docházelo již v době tlení těla (tomuto nasvědčují dislokace ucelenějších partií skeletu), jsou zpravidla spojovány s akty motivovanými buďto ekonomicky (vykrádání směřované na cennější předměty z kovu) nebo rituálně. Složitějšímu rituálnímu jednání v případě této nekropole nasvědčuje opakovaný výskyt zrnotěrek (tj. mlecích kamenů na obilí), které byly sekundárně ukládány právě do prostoru odstraněné části těla.

V oblasti Prostějovska se jedná o vůbec první moderními metodami vedený archeologický výzkum pohřebiště tohoto období. Vyzvednuté skelety budou podrobeny dalšímu antropologickému a případně i genetickému zkoumání; výplně nádob pak poslouží k chemickým expertízám prozrazujícím jejich původní obsah. Komplexní vyhodnocení získaných informací nás tak v budoucnu nepochybně významně posune v poznání počátků doby bronzové v geografického regionu ležícím v samotném srdci Moravy.

Literatura

Fojtík, P. 2022: Prostějovská archeologie aktuálně. Pohřebiště únětické kultury v Dětkovicích. *Řádky PRO Vás* 2022(1), 16–17.

Summary

A previously unknown inhumation cemetery from the early phases of the Únětice culture was uncovered during a family house construction in Dětkovice u Prostějova (Prostějov District). In total, 18 inhumation burials were excavated and documented (Fig. 10, 11). It is worth mentioning that in the Prostějov region, this is the first burial ground from the mentioned period that was excavated using modern archaeological methods.

Pavel Fojtík

Dobromilice (okr. Prostějov)

„Nad Alejí“, parc. č. 3622.

Únětická kultura, mohylová středodunajská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum a galerie v Prostějově, p. o.

Lokalizace: S-JTSK: -557640.67, -1147143.70

V měsících září a říjnu 2022 proběhl v jižní části katastrálního území obce Dobromilice záchraný archeologický výzkum související s výstavbou polní cesty a první etapou realizace protipovodňových opatření (Fojtík 2022). Plošné skrývky v místech budoucích zasakovacích příkopů v poloze s pomístním názvem „Nad Alejí“ poskytly několik sídlištních objektů, datovaných do období únětické kultury. Můžeme je tak spojit s existencí rozsáhlejší osady starší doby bronzové, která byla v roce 2017 zachycena v poloze „Šenkýřka“ (Fojtík 2018), asi 250 m severně od místa aktuálního výzkumu. Zcela novým zjištěním je pak dosud

neregistrované sídliště mohylové kultury (obr. 12), které patří v této části regionu Prostějovska k objevům spíše ojedinělým (Fojtík 2015, 9).

Literatura

Fojtík, P. 2015: *Mohylová kultura střední doby bronzové na Prostějovsku I. Katalog nálezů - svazek první*. Pravěk. Supplementum 30. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.

Fojtík, P. 2018: *Dobromilice 2017. „Výstavba RD v obci Dobromilice na parc. č. 168/19“, č. akce 153/17*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. M-TX-202200055 [cit. 2023-03-20]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202200055>.

Fojtík, P. 2022: *Dobromilice 2022. „Polní cesta a protierozní opatření, I. etapa“, č. akce 649/22*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. 691/22. Uloženo: archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Obr. 12. Dobromilice. Odkrytý hliník mohylové kultury. Foto P. Fojtík.

Fig. 12. Dobromilice. Excavated clay pit of the Tumulus culture. Photo by P. Fojtík.

Summary

The settlements from the Early Bronze Age (Únětice culture) and the Middle Bronze Age (Tumulus culture; Fig. 12) were investigated in Dobromilice (Prostějov District). The Early Bronze Age settlement activities have already been recorded in the area; however, the later remains were hitherto unknown (in general, archaeological evidence of the Middle Bronze Age occupation is rare in the Prostějov region).

Pavel Fojtík

Drásov (okr. Brno-venkov)

Ul. Ondráčkova; „Trávníček“.

Mladší doba bronzová. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: Nepublikováno z důvodu ochrany lokality

Během výstavby přeložky páteřního vodovodu byly v plošné skrývce a následně i v rýhách identifikovány a dokumentovány rozptýlené archeologické objekty a snad i části kulturní vrstvy, případně splachů obsahujících pravěké artefakty. V poměrně nepříznivých podmínkách mělké skrývky s pestrobarevnými

podložními vrstvami se podařilo zjistit asi 13 objektů, jejichž relativně nepočtený keramický inventář dovoluje jejich dataci obecně do mladší doby bronzové. Dohled zde bude pokračovat i v roce 2023 při dokončovacích pracích, avšak pravděpodobnost dalších nálezů už je poměrně nízká.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Thirteen features from the Late Bronze Age were recorded during an archaeological excavation carried out in the route of the water pipeline construction in Drásov (Brno-Country District).

Jiří Kala

Dryšice (okr. Vyškov)

„Na Čtvrtkách“, parc. č. 201/52, 201/53, 201/63–201/67, 201/69, 201/70, 1214/7.

Únětická kultura. Sídliště, hrob. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Muzeum Vyškovska, p. o., inv. č. A 128 380 – A 130 066.

Lokalizace: WGS-84: 49.3315306N, 17.0559861E

Během rozšiřování mimoúrovňové křižovatky na dálnici D46 v Dryšicích bylo v letech 2021 a 2022 prozkoumáno 25 archeologických objektů. Většinou se jednalo o sídlištní objekty různého stáří. První výzkumy v místě proběhly již v roce 1981, kdy bylo během stavby dálnice D46 objeveno v trati „Na Čtvrtkách“ sídliště z mladšího eneolitu a starší doby bronzové (Čižmář et al. 1983), konkrétně protoúnětické a únětické kultury. Výzkumy z let 2021–2022 odkryly pokračování těchto sídlišť. Prozkoumané sídlištní jámy patřily do starší fáze únětické kultury. Do tohoto období jsou datovány i dva nalezené kostrové hroby (504 – H 800 – směr Prostějov, 513 – H 801 – směr Vyškov). V hrobě H 800 byla objevena silně porušená skrčená kostra, patřící patrně muži. Kostra ležela u východního okraje obdélníkové hrobové jámy, na pravém boku. Chybějící lebka (zničena při zemních pracích) směřovala patrně k SSZ. U holenních kostí byla umístěna hluboká mísa, uvnitř s drobným zdobeným koflíkem. V západní polovině hrobu se nacházel shluk rozměrných kamenů. Hrob H 801 byl již krátce po svém vzniku vylopučený (obr. 13).

Obr. 13. Dryšice. Kostrový hrob H 801. Foto B. Mikulková.

Fig. 13. Dryšice. Inhumation burial H 801. Photo by B. Mikulková.

V hrobové jámě zcela chyběly lidské kosterní pozůstatky. Nalezené drobné úlomky patřily zvířatům. Keramika byla roztroušena po dně hrobové jámy, přičemž část byla koncentrována u jejího západního okraje. V tomto shluku se podařilo identifikovat a následně rekonstruovat dvě nádoby.

Sídlištní objekty byly většinou různě velké, převážně je tvořily zásobní jámy. Jeden z objektů (508) byl patrně exploatační jámou. V centrální části plochy zkoumané v roce 2022 byl nalezen drobný objekt 518. Mělká nepravidelná jamka byla vyplněna keramikou, zvířecími kostmi a kameny. Její účel není zcela jasný.

Literatura

Čižmář, M., Geisler, M., Rakovský, I. 1983: Rettungsgrabung in Dryšice. *Přehled výzkumů* 1981, 73, obr. 34–35.

Summary

A multi-period settlement was excavated during an expansion of the grade-separated junction on the D46 motorway in Dryšice (Vyškov District). The investigated settlement pits and two inhumation burials (Fig. 13) are dated to the early phase of the Únětice culture.

Blanka Mikulková

Dubicko (okr. Šumperk)

Ul. Na Tvrzi, parc. č. 364/1.

Kultura popelnicových polí. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum v Šumperku, p. o.

Lokalizace: S-JTSK: -1093720.3, -564844.97

V březnu a dubnu 2022 byl proveden záchraný výzkum na stavbě komunikace k novým rodinným domům. Stavba narušila sedm sídlištních objektů datovaných do období kultury lužických popelnicových polí. Kromě malé zásobnice byly prozkoumány pozůstatky sloupových jamek. Jedná se o západní okraj již dobře známého sídliště (např. Tomešová, Halama 2021, 233–234).

Literatura

Tomešová, B., Halama, J. 2021: Dubicko (okr. Šumperk). *Přehled výzkumů* 62(2), 233–234.

Summary

Seven pits of the Lusatian Urnfield culture were discovered during an excavation conducted on the road leading to the family houses in Dubicko (Šumperk District). Besides a small storage pit, the remains of post holes were investigated.

Marek Kalábek

Hněvotín (okr. Olomouc)

„Topolanská“, parc. č. 1031/1.

Kultura popelnicových polí. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JTSK: -1123092.65, -552689.14

V březnu 2022 byl proveden záchraný výzkum na stavbě rodinného domu na parcele č. 1031/1 ležící na severním okraji obce. Na ploše budoucího domu bylo zkoumáno šest mělkých sídlištních objektů a jedno rozsáhlejší soujámí datované do období kulturního komplexu lužických popelnicových polí (Kalábek 2017, 206).